

Περίεργος κατεβαίνει τότες ἀπὸ τὸ κάστρο, ζυώνει ἕνα ἀπὸ δάφτους καὶ τονε ρωτάει.

— Τί τρέχει, πατριώτη;
— Τὸ δρόμο σημαδέβουμε, τοῦ ἀποκρίνεται κείνος ἀδιάφορα.

— Ποιόνε δρόμο; παίρναι ἀπὸ δῶ κάνας δρόμος;
— Θὰ περάσῃ ἂ δὲν παίρναι.

Ὁ καπετάν Θύμιος κοντοστάθηκε λίγο.
— Καὶ τὸ βράχο αὐτόνε τί θὰ τονε κάνετε, μαθές;

— Ὅσο γι' αὐτό. Βουνά μπορεῖς νὰ ζεθεμελιώσῃς σήμερις. Δύο τρία φουρνέλα καὶ πάει δουλειά του.

Ὁ καπετάν Θύμιος ἔφερε τὸ χέρι στὸ κούτελο.

— Δηλαδή πάει νὰ πῆ θὰ χαλάστε τὸ κάστρο;

— Μὰ δὲν τὸ βλέπετε, χριστιανέ μου, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ κι ἀλλοιότικα; τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἀργάτης καὶ τὸν ἄφησε ἀπορώντας γιὰ τὴν φιλολογία τοῦ γέρου.

Ξερός ὁ καπετάν Θύμιος. Ὁ κόσμος τοῦ ἦρθε ἄνω κάτω. Νὰ χαλαστῇ τὸ κάστρο. Αὐτὸ δὲν τὸ χωροῦσε ὁ νοῦς του. Ποιὸς τάποράσισε τέτοιο πράμα; Νὰ ρωτήσουνε αὐτόνε νὰ τοὺς πῆ τί ἀξίζει τὸ κάστρο. Χωρὶς τὸ κάστρο ποιὸς θάμπόδιζε τοὺς Τούρκους νὰ πατήσουνε τὸ νησί; Τὸ κάστρο νὰ τὸ προσκυνᾶνε, καντήλια νὰ τοῦ ἀνάβουνε, γιὰ τὸς ἔσωσε, γιὰ τὸς ἔδωκε λεφτεριά.

Γύρισε μέσα στὴν πόλη φαρμακωμένος. Νόμιζε πῶς θάβλεπε παναστατημένο τὸν κόσμο. Γελᾶστηκε. Κανείς δὲν κουνιότανε, κανείς δὲν ἔδειχνε τὴν παραμικρὴ ταραχή. Πιάνει κάποιονε καὶ τοῦ λέει.

— Τζμαθές; πάει τὸ κάστρο.

Νόμιζε πῶς θὰ ζιπαστῇ, πῶς θὰ κλάψῃ.

— Γιὰ νέο μου τὸ πουλᾶς μπάμπρα Θύμιος; παλιά δουλειά τούτη.

Ἀποκρίθηκε ἡσυχά ἡσυχά ὁ ἄλλος.

Περίεργο. Παλιά δουλειά καὶ νὰ μὴν πάρῃ χαμπάρι αὐτός. Μὰ ποιὸς ὑποκινάει τίς δουλειές αὐτές; ποιὸς διάβολος βάλθηκε νὰ φάῃ τὸ κάστρο; Καὶ γιὰ ποιόνε λόγο;

Ἀπαντᾶει ἄλλοινα.

— Λοιπὸν ἀντίο κάστρο, αἱ;

— Ἄς εἶναι καλὰ ὁ Δῆμαρχός μας. Νὰ τονε χαιρόμαστε. Καταλαβαίνουμε Δῆμαρχο τώρα.

— Δηλαδή τοῦ λόγου του τὰ καταφέρνει αὐτά;

— Ἄμ δά; καὶ ποιὸς ἄλλος.

— Γιὰ ποιά ἀνάγκη;

— Ἀνάγκη κι ἀνάγκη δὲν ἔχουμε ἕνα μέρος νὰ σεργιανίσουμε, νὰ πάρουμε λίγο ἀέρα· εἶναι τὸ κάστρο ποῦ φράζει τὸ δρόμο σὰν μπούφος.

Ἔτσι λοιπὸ. Βρὲ τοὺς ἀθεόφοβους. Σεργιάνι θέλουνε λοιπὸ νὰ κάνουνε. Γι' αὐτὸ δὲν τοὺς ἀρέσει τὸ κάστρο. Τοὺς κόβει λέει τὸν ἀέρα. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ πῆσῃ. Κι ὅλα αὐτὰ ὁ κινούριος ὁ Δῆμαρχός μας ποῦ τονε βγάλαμε τίς προάλλες μὲ τούμπανα. Μωρὲ δὲ θὰ πῆσῃ φωτιά νὰ τονε κάψῃ;

Ἀπὸ τότες δὲν ξαναπάτησε πιά στὸ κάστρο τοῦ τὰγαπημένο. Δὲν εἶχε καρδιά νὰ ζυγώσῃ καὶ. Κόσμος καὶ κοσμάκης πήγαινε κάθε μέρα καὶ χάζεθε μὲ τοὺς ἀργάτες ποῦ δουλεύανε, καὶ τὰ φουρνέλα ποῦ σκάζανε μὲ διαβολικὸ κρότο. Ὁ δῆμαρχος ὅλο καμάρι. Ἀπάνω ἀπὸ τοὺς ἀργάτες ὅλο καὶ διαταγές ἔδινε. Βιαζότανε κιάλας νὰ τελειώσῃ τὸ γληγορώτερο ἢ δουλειά μπᾶς καὶ πῆσῃ τὸ κόμμα του ποῦ εἶτανε στὰ πράματα, καὶ τοῦ τύχονε δυσκολίες. Βάσταζε μῆνες ἢ δουλειά του, κι ὁ καπετάν Θύμιος ἄλλαξε δρόμο. Πήγαινε τώρα σεργιάνι κατὰ τὴν ἄλλην ἄκρια τοῦ νησιοῦ, μακριάθε ἀπὸ τὸ κά-

στρο, πολὺ μακριά γιὰ νὰ μὴν ἀκούῃ τὰ φουρνέλλα ποῦ τοῦ πληγώνανε τὴν καρδιά. Μὰ τίς πιότερες φορές δὲν ἔβγαине καὶ διόλου ἀπὸ τὸ σπίτι του. Δὲν εἶχε πιά καὶ γούστο τὸ σεργιάνι. Τίς ὁμορφιές τοῦ κάστρου ποῦ νὰ τίς ξανάβρῃ ἄλλοῦ. Πολλὲς φορές τὸν ἔπαιρνε τὸ παράπονο.

— Μωρὲ δὲ λυποῦνται, καρδιά δὲν ἔχουνε αὐτοὶ οἱ ἀθρώποι; Τί τοὺς πείραζε μωρὲ τὸ κάστρο; Ἡ γιὰ τὸς διαφέντεψε μιὰ φορὰ, ριχτήκανε τώρα σὰν τὰ κοράκια νὰ τὸ φῆνε;

Ἄλλοτε μοιρολογούσε σὰ νὰ εἶχε πεθαμμένο μπροστά του. Ἐπειτα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ ἀρρώστησε ἀπὸ τὸν κνημὸ του. Στὴν ἀρρώστεια του, σὰν πήγαινε κανένας γνωστός του νὰ τονε δῆ, ὅλο γιὰ τὸ κάστρο ρωτοῦσε. Σὰν τοῦ λέγανε πῶς πάει νὰ τελειώσῃ ὁ δρόμος, ἢ καρδιά του ράγιζε.

— Καλύτερα νὰ πεθάνω, νὰ μὴ δοῦνε τὰ μάτια μου τέτοιο κακό.

Μὲ καιρὸ ξεγέρεψε καὶ μόρεσε νὰ ξαναβγῇ. Ἡ δουλειά εἶτανε πιά τελειωμένη. Μὰ δὲν τοῦ ἔκανε καρδιά νὰ πάῃ νὰ δῆ. Ἄκουγε μόνο ποῦ λέγανε πῶς ὁ δρόμος εἶτανε μιὰ μορφοῖα κι ἔσκαζεν ἀπὸ τὸ κακό του. Σὰν τοῦ εἶπανε πῶς ὁ δῆμαρχος σκόπευε νὰ γιορτάσῃ τὸ ἔργο του, πρὶν παραδώσῃ τὸ δρόμο στὸ μεταχειρίσμα, ἀγρίεψε.

— Ἀκοῦς ἐκεῖ ξαδιαντροπιᾶ. Μὰ ἔνοια σου καὶ θὰ σοῦ τονε σιγυρίσω ἐγὼ μιὰ χαρὰ τὸν κύρ δῆμαρχο.

Τί σκόπευε νὰ καταφέρῃ κανένας δὲν ἤξερε· οὔτε κ' ἔδωσε κανένας προσοχὴ στὴ φοβέρα του. Τί νὰ φοβηθῇ ἔπειτα κοτζάμ Δῆμαρχος ἀπὸ τὸν καπετάν Θύμιος. Μὰ ἔχει κάποτε κ' ἡ ἀδυναμία τὴ δύναμή της.

Σὰν ἦρθε ἡ μέρα τοῦ πανηγυριοῦ, ὁ κόσμος ὅλος εἶτανε συναγμένο στὴ θέσῃ ποῦ εἶτανε ἄλλοτε τὸ κάστρο. Στὸ μέρος αὐτὸ φτείασαν ἕνα μικρὸ πάλκο ποῦ τὸ ντύσανε μὲ δάφνες καὶ μὲ σμέρτα. Ἀπὸ κει κᾶβγαζε τὸ λόγο ὁ δῆμαρχος ποῦ τοῦ τὸν εἶχε σαρῶσει ὁ δάσκαλος μὲ ἐλληνικοῦρες βαθιές καὶ μὲ κᾶτι ἐπίθετα χτυπητὰ ποῦ ὁ κοσμάκης κι ἄς μὴν τὰ κατάλαθε, τὰ χειροκρότησε ὅμως μὲ ζούρλια. Σὰ βροντοφώνησε καὶ τὴν τελευταία λέξη ἐτοιμάστηκε νὰ κατέβῃ ἀπὸ τὸ πάλκο, μισοδακρυσομένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Τὰ παλαμάκια καὶ τὰ ζῆτω δὲν πάθανε. Μὰ τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη σὰν μπόμπα σκάζει ἀπ' ἀψηλὰ μιὰ φωνή:

— Φτοῦ σας μασκαράδες.

Κάνουνε ὅλοι ἀπάνω καὶ τί νὰ δοῦνε. Ἀψηλὰ στὴν κορφή τοῦ βράχου ποῦ εἶχ' ἀπομείνει στεκότανε σὰν ἔρnio ὁ καπετάν Θύμιος καὶ τοὺς κοίταζε.

Ὁ καπετάν Θύμιος ξεδικιήθηκε.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

Ἡ Κοινὴ Γνώμη

Ὁ Κολπαδόρος

Φίλε «Νουμά».

Πολὺ σωστά τοῦ τὰ εἶπε ὁ συνάδερφός μου κ. Γιάννος Τσικούρας τοῦ μακροσκελέστατου ὑπουργοῦ μας στὸν Ἀριθμὸ σου 147. Μὰ γιὰ τὴν ἀπορεῖ μὲ τὸ «κόλπο» τοῦ κ. Ὑπουργοῦ; Ἡ Μακροσκελότητά του εἶναι παλιὸς κολπαδόρος ἀπὸ τὸ ξακουσμένο Χαβιαρόχανο· ὅπως ὁ σκύλος πάντα θὰ γυρίσει στὸ τυρὶ ποῦ βγάξει, ἔτσι λένε κι ὁ παλιὸς κολπαδόρος ἀδύνατο νὰ βρεῖ ἐφκαιρία, νὰ μὴν ξαναθυμηθῇ τὰ παλιά του κόλπα.

Καὶ θυμᾶμαι τώρα τί μᾶς ἔγραψε μιὰ φορὰ μιὰ γερμανικὴ ἐφημερίδα. Μᾶς ἔλεγε πῶς εἴμαστε «Λεβαντίνιοι μικρεμπόροι ποῦ σουφρώσαμε τὸ ἑλληνικὸ νόημα». Τότες, θυμᾶμαι, θύμωσα, κι ἀπὸ τρίχα νὰ μονομαχήσω μὲ τὸ συντάχτη. Καλὰ ὅμως ποῦ σάπασα, γιὰ τὴν ἴσως θὰ μπορούσε ἴσως νὰ μοῦ δείξῃ τί κολπαδόρο ἔχουμε ὑπουργὸ τῆς Παιδείας (!) καὶ νὰ μὲ ρωτάει ἂ δὲν εἶχε τότες κάπως δίκιο...

Φαντάσου ἂν καμιά μέρα στείλει ὁ κ. Ὑπουργὸς καμιά πανταχούσα στὰ σχολιά, μιλιώντας γιὰ Σωκράτες κι Ἀριστείδες καὶ Φωκίωνες! Εἶναι καλὸς νὰν τὸ κάνει· τότες, ἂν εἴμουναι ἐγὼ παιδί, νομίζω θὰ μ' ἔτρωγαν τὰ δάχτυλά μου νὰν τ' ἀνοιξοῦ ὡς ἐκεῖ ποῦ μπορούνε νὰ τεντωθοῦν.

Πρόθεμος

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΤΣΟΥΚΗΣ

ΜΩΣΑΪΚΑ

Ἀπὸ τοὺς μύθους Ἰβάν Κριλόφ:

Ἄετός καὶ κοῦκος:

Εἶχ' ἕνός κοῦκου κάμποσον ἀέρα
Παρμένα τὸ κεφάλι του μιὰ μέρα
Καὶ θέλησε ὁ κοῦκος καλὰ καὶ σώνει
Νὰν τότε κάνει ὁ χουσαετός... ἀηδόνι.

Σὰν ἔλαβεν ὁ κοῦκος τόση χάρη
Κλαροῦνε σὲ μιὰ φτέρη μὲ καμάρι
Κ' ἐκεῖ ἀηδονάκι τόρα προσπαθεῖ
Νὰ ψάλλῃ ἀρμονικά, νὰ θαυμάσθῃ.

Μὰ σὰν τί λέτε τάχα τοῦ συνέβη;
Ἐνῶ νὰ νηλαιδήσῃ ἐκεῖ παλαίβει
Φεύγουν καὶ φεύγουν τὰ πουλιά γελώντας
Κι ἀπόμεινε... σὰν κοῦκος τραγουδώντας.

Ὁ Κοῦκος τότε θυμωμένος τρέχει
Στὸ χουσαετό καὶ μ' ὄση φωνὴν ἔχει
«Ἐκδίκηση!» φωνάζει· «Γιὰ στοχάσου
» Ἀηδόνι νὰ μὲ κάνει ἢ Ἀφεντιά Σου...

Καὶ τὰ ἴλα τὰ πουλιά σου νὰ τολμήσουν
» Ὅμπρὸς μου τὸ τραγοῦδί μου νὰ βροῦσον
» Καὶ νὰ πετάξουν ὅλα τοὺς μακριά!...
Μὰ κι ὁ ἀητός τοῦ λέει τότε μὲ βιά:

«— Φίλε, ὦ πόσο μοῦ εἶσαι γελασμένος!
» Ἐγὼ εἶμαι ὁ Βασιλεὺς ὁ διωρισμένος,
» Δὲν εἶμαι ὅμως Θεός· ἀφοῦ τὸ θέλει
» Νὰ γίνῃ ἀηδόνι ὁ Κοῦκος; δὲ μὲ μέλλει:
» Τὸ ἀξίωμα τοῦ δίνω τὸ μεγάλο·
» Ὡς πρὸς τὴν ἀξιοσύνην του ὅμως... ἄλλο!

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«**Ἡ ΧΙΑ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ**, μυθολογία κτλ. ὑπὸ Γερασίμου Μαυρογιάννη, Κεφαλλῆνος. Ἐν Ἀθήναις 1905».

Τοῦ κ. Μαυρογιάννη θυμᾶμαι πάντα κᾶτι ὁμορφους στίχους τυπωμένους σ' ὅλες τίς ὑποφερτές κι ἀνυπόφορες ἀνθολογίες ποῦ βγήκανε ἴσαμε σήμερα. Οἱ στίχοι ἐπιγράφονται «ὁ Ναύτης τοῦ Ἴονίου» κι ἀρχινᾶνε θαρρῶ:

Στὴ μέτρη τοῦ πελάου, μὲς' τὰ κύματα,
ἀνάμεσα Σχηνάρι καὶ Κεφαλλονιά
καράβι πλουμισμένο ἐταξίδευε...